

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCCXXII. Abdico te nisi desinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

us ad supplicium veneficus videretur, qui nunc etiam spolia occisi hominis tenet, & subito locuples, ait se tantundem habere, quantum me, qui nuper divisi? Mihi quid relictum est præter luctus & lacrymas? Ultimum ergo illud nobis, frater miserrime, convivium erat, siccine digressi sumus? in has spes discessimus? Habui occasionem moerendi. Diu insidiatus effem. Potui tibi venenum dare de quo nihil suspicareris.

CCCXXII.

Abdico te, nisi desinis.

Stricto gladio & cruento processit adolescens in concionem: & dixit, occisum à se patrem, quod ab eo tyrannis affectaretur. Perduxit magistratum in domum: ostendit apparatus tyrannidis. Cum excuteretur corpus, inventæ sunt tabellæ ad filium: in quibus erat hoc, Abdico te nisi desinis: & si contradixeris, indicabo causas. Reuseff juvenis affectatæ tyrannidis.

DECLAMATIO.

Q Uod circa probationem criminis hujusmodi difficilimum solet esse, certum est affectatam tyrannidem, certum est affectatam esse in hac domo: omnisque eo deducitur quæstio, ut dispiciatis, utrum à patre hujus, an ab hoc sit affectata. Nihil de moribus hujus adhuc dico. Ætates comparate: senex ille & ætatis exactæ, quam rationem affectandæ tyrannidis habuit: nisi forte propter filium hoc fecit. Hic adolescens est: omnes cupiditates, omnes impetus in hac ætate facilius convalescunt. Est quædam præterea ratio sceleris, si hoc tamen nomen nullum accepit scelus, id tentavit, quo frui diu posset. Hæc ætatum comparatio, illa animorum. Pater modestus est: etiam si quid facere severius voluit, minatus est hic contra, qualis adolescens? ut nihil aliud objiciam, quam quod ipse confessus

¶ Si hoc tamen nomen nullum accepit.]
 Ærodius: si senex hoc tentasset, ex hoc nullo emolumentum accepisset: juvenis id tentavit. Nos mitius: Est quædam præterea ratio sceleris: (si hoc tamen nomen nullum accepit scelus:) is tentavit, qui frui diu posset. Hoc nomen, puta rationis. Si in ullo scelere est ratio. Idem.

effus est, quam quod gloriæ loco pro concione dixit, patrem suum occidere potuit: non quæro, an innocentem, erit hujus rei procedente oratione nobis locus: interim occidere patrem potuit. Quid non cadit in hunc animum? quid non recipiat hæc temeritas? ¹ Minus est quod negat. Si componendus nobis esset aliquis, qui opprimeret rempub. qui libertatem patriæ auferre posset, quam tandem mentem aliam existimarem? Fingamus hominem crudelem; hominem, ² apud quem nihil habeant jura naturæ. Est quædam scelerum ipsorum societas, adeo ut vel uno appellare nomine potuerit utrumque parricidium. Ergo ut ex ætatibus & ex moribus credibilius est affectatam ab adolescente, quam sene tyrannidem, cætera qualia sunt? Ac primum te interrogo, si affectari tyrannidem à patre tuo existimabas, cur occideres, antequam criminareris? neque enim difficilis damnatio, nec longa judicii mora sequebatur, apparatus tyrannidis erat in domo. Deducendus tamen ad magistratus. Et hoc certe non difficile fuit adversus senem ei, qui occidit eum, ³ quem criminaturus erat, ut responderet sibi. Non potest ergo videri reipub. gratia fecisse, cui plus aliter præstitisset. Nunc excutiamus, qua causa feceris. Ante omnia gratias magistratibus ago, quod non deprehendisse contenti ea, quæ ostendebantur, aliquid & ipsi viderunt. Gratias ago etiam providentiæ Deorum immortalium, qui nunquam ita opprimi veritatem voluerunt, ⁴ ut non magnis suis vestigiis emineret. Recitentur hæc tabulæ. **ABDICABO TE.** Non lego sequentia: nego hanc esse fiduciam ejus, qui de affectanda tyrann-

¹ Minus est, quod negat.] Herodius: negatur. Quare? Quod adolescens negat, nempe tyrannidem ab sese affectatam, minus est parricidio, quod confitetur. Idem.

² Apud quem nihil habeant jura naturæ.] Quidam apud Herodium valeant. Forfan tamen scripsit auctor: apud quem nihil habeat juris natura. Idem.

³ Quem criminaturus erat, ut responderet.] Herodius: erat ad judicem adducere, ut resp. Ego vero: qui occidit eum, quem criminaturus erat, ne responderet sibi. Ideo enim occidit, ne responderet, quem criminaturus erat post mortem. Idem.

⁴ Ut non magnis suis vestigiis emineret.] Lege, ut non magis. Idem.

tyrannide cogitavit. An ille in iudicium vocare ausus fuisset, & ignominia afficere adolescentem omnia scientem? Non enim tyrannis convincenda vestigiis erat: neque argumentis eruenda, domi arma, domi apparatus. Et si hanc causam abdicandi te non habuit: dicas oportet, quam aliam habuerit. Non consentiebas consiliis ejus. Hoc minus te debebat offendere: ille si te tanquam iudicem timuisset, potuit occidere. Satis ergo plenum vel hoc erat argumentum innocentiae, severitas & vindicta. Quid tamen adjectum est? **SI RESPONDERIS, CAUSAS INDICABO.** Quærite nunc uter malæ sit conscientiae. Ille minatur: cur taceri voluit? quoniam pater erat. Quoniam nunquam hi affectus in tantum vincuntur odio, ut non ad naturam suam tamen revertantur. Causas, quas ille se dicturum minatus est, tu ostendisti. Hæc arma detecturus erat, si respondisses: hos apparatus protracturus in medium. Satis apparere omnibus arbitror, affectatam ab hoc esse tyrannidem. Ne quem autem vestrum securum faciat hoc, quod oppressa, quod deprehensa est tyrannis, apparatus enim iste testatur adolescentis mentem. Num latro innocentiam accipit, si quis illi gladium extorqueat? minatus aliquis mœnibus flammam, num igitur facere securitatem civitati potest, si quis faces ejus extinxerit? Non habet nunc arma, non habet apparatus: sed habet animum. Nec mihi hoc satis est approbare, iudices, tyrannum futurum, nisi illud quoque ante oculos vestros posuero, qualis sit futurus tyrannus. Ullius hic parcat corpori, qui patrem trucidavit? ullius hic criminis agat verecundiam, qui patricidium professus est in concione? qui gladium illum cruentum stillantemque sanguine ostendere populo non recusavit? quid ille manibus imperabit alienis, tantum suis ausus?